

120/2004 Z.z.

DOHODA

medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Maďarskej republiky o spolupráci v oblasti kultúry, školstva, vedy, športu a mládeže

Vláda Slovenskej republiky a vláda Maďarskej republiky (ďalej len zmluvné strany)

v súlade so Zmluvou o dobrom susedstve a priateľskej spolupráci medzi Slovenskou republikou a Maďarskou republikou podpísanou v Paríži 19. marca 1995 a so zreteľom na odporúčania príslušných zmiešaných komisií zriadených s cieľom napomáhať vykonávanie tejto zmluvy,

v presvedčení, že rozvoj vzťahov v oblasti kultúry, školstva, vedy, športu a mládeže napomáha lepšie porozumenie medzi národmi a podporuje trvalú spoluprácu medzi štátmi,

so želaním upevňovať osobitnými prostriedkami kultúry, vedy, školstva a športu vzájomné porozumenie, priateľstvo a dôveru medzi oboma štátmi, ich národmi a národnosťami,

v súlade s cieľmi a princípmi obsiahnutými v medzinárodných dokumentoch prijatých oboma štátmi a v úsilí napomáhať zblížovanie svojich národov a zároveň aj kultúrnu integráciu Európy spoluprácou v oblasti kultúry, vzdelávania, vedy, športu a mládeže so zachovaním spoločného kultúrneho dedičstva a s jeho ďalším rozvíjaním,

vedené úsilím zabezpečiť porovnateľné plnohodnotné zachovanie a rozvoj života maďarskej národnostnej menšiny v Slovenskej republike a slovenskej národnostnej menšiny v Maďarskej republike, pripisujúc osobitný význam vzájomne vyváženému uspokojovaniu duchovných, vzdelávacích a kultúrnych potrieb menšín,

dohodli sa takto:

Článok 1

Zmluvné strany budú vzájomne rozvíjať a upevňovať priamu a všestrannú spoluprácu zahŕňajúcu pravidelnú výmenu skúseností a informácií v oblasti kultúry, umenia, školstva, vedy, informácií a využitia masovokomunikačných prostriedkov, telesnej výchovy a športu, ako aj kontaktov medzi mládežou.

V záujme účinnejšej spolupráce budú zmluvné strany podporovať už existujúce priame vzťahy a napomáhať nadviazanie ďalších stykov v štátnej, neštátnej, občianskej, samosprávnej, cirkevnej a inej oblasti.

Článok 2

Zmluvné strany budú podporovať lepšie vzájomné spoznávanie kultúrnych a umeleckých hodnôt svojich štátov, spoluprácu a výmenu vo všetkých oblastiach kultúry, osvety, profesionálneho a amatérskeho umenia založenú na vzájomných záujmoch a výhodách.

Zmluvné strany budú podporovať

1. spoluprácu umeleckých inštitúcií a agentúr, zväzov a organizácií vydavateľov a distributérov kníh, knižníc, kultúrnych domov, múzeí, galérií, pamiatkových ústavov, tvorivých umelcov, odborníkov umenia a osvety, mimovládnych organizácií činných v oblastiach, ktoré sú predmetom tejto dohody, ako aj výmenu odborníkov, skúseností a dokumentov vo všetkých oblastiach kultúry,
2. výmenu profesionálnych a amatérskych umelcov, sólistov a umeleckých súborov, speváckych zborov, orchestrov, divadelných a ďalších súborov na nekomerčnom a/alebo komerčnom základe, vysielanie zástupcov na kultúrne festivaly, súťaže, prehliadky, konferencie, medzinárodné stretnutia, umelecké podujatia, tvorivé dielne usporiadané druhou zmluvnou stranou a do porôt medzinárodných súťaží organizovaných v druhom štáte,
3. výmenu výstav fotografických dokumentov, umeleckých periodických a neperiodických publikácií, filmov a iných nosičov informácií, partitúr, zvukových a zvukovo-obrazových nosičov medzi kultúrnymi inštitúciami,
4. spoluprácu medzi vydavateľstvami a distribučnými podnikmi,
5. spoločné organizovanie kultúrnych podujatí na vopred dohodnuté témy,
6. uvádzanie diel dramatického, hudobného, speváckeho, tanečného, audiovizuálneho a výtvarného umenia v príslušných inštitúciách štátu druhej zmluvnej strany na komerčnom a/alebo nekomerčnom základe,
7. prekladanie a vydávanie najvýznamnejších literárnych a vedeckých diel autorov zo štátu druhej zmluvnej strany.

Článok 3

Zmluvné strany budú podporovať činnosť Slovenského inštitútu v Budapešti a Kultúrneho inštitútu Maďarskej republiky v Bratislave. O činnosti oboch stredísk uzatvoria osobitnú dohodu.

Článok 4

Zmluvné strany budú podporovať spoluprácu medzi inštitúciami zabezpečujúcimi zachovanie, ochranu, výskum a prezentáciu kultúrneho dedičstva oboch štátov. Zmluvné strany posúdia vzájomné požiadavky na vrátenie alebo výmenu predmetov kultúrneho dedičstva.

Zmluvné strany budú spolupracovať s cieľom zamedziť protiprávny vývoz, dovoz a držbu kultúrnych hodnôt.

Článok 5

Zmluvné strany budú podporovať ďalšie spoznávanie kultúrnych hodnôt štátu druhej zmluvnej strany a budú spolupracovať v oblasti ochrany autorských práv a ďalšieho zdokonaľovania systému šírenia kultúrnych hodnôt.

Článok 6

Zmluvné strany budú podporovať spoluprácu medzi archívami, múzeami, galériami a knižnicami a umožnia prístup vedcom a bádateľom štátu druhej zmluvnej strany k fondom a zbierkam týchto inštitúcií.

Článok 7

Zmluvné strany budú podporovať spoluprácu na komerčnom a/alebo nekomerčnom základe v oblasti audiovizuálneho umenia medzi filmovými archívami, distribútormi, produkciou filmov a kinematografickými inštitúciami, pri vypracúvaní koprodukčných projektov, výmene filmov, vzájomnej účasti na medzinárodných festivaloch organizovaných v štáte druhej zmluvnej strany a pri výmene filmových plagátov, odborných časopisov a publikácií.

Článok 8

Zmluvné strany budú podporovať vzájomnú spoluprácu v oblasti audiovizuálneho vysielania výmenou rozhlasových a televíznych programov, výmenou a akreditáciou rozhlasových a televíznych spravodajcov a reportérov.

Zmluvné strany budú napomáhať poskytovanie vzájomne širšieho priestoru na prezentáciu maďarskej národnostnej menšiny v Slovenskej republike a slovenskej národnostnej menšiny v Maďarskej republike a informácií o nich vo verejnoprávnom rozhlase a televízii štátov oboch zmluvných strán s cieľom dosiahnuť lepšie vzájomné spoznávanie, porozumenie a dôveru medzi oboma štátmi a ich občanmi.

Článok 9

Zmluvné strany pripisujú osobitný význam uspokojovaniu duchovných, vzdelávacích a kultúrnych potrieb maďarskej národnostnej menšiny v Slovenskej republike a slovenskej národnostnej menšiny v Maďarskej republike; preto budú

1. podporovať vzájomnú výmenu informácií o stave a podmienkach rozvoja kultúry, vzdelávania, identity a jazyka menšín žijúcich v štátoch oboch zmluvných strán,
2. vzájomne zabezpečovať rozvoj školských a vzdelávacích možností maďarskej národnostnej menšiny v Slovenskej republike a slovenskej národnostnej menšiny v Maďarskej republike v materinskom jazyku a výučbu materinského jazyka; vzájomne prijímú všetky právne, administratívne a ďalšie opatrenia, aby sa uvedené národnostné menšiny v ich štátoch v rámci systému štátnych a neštátnych výchovno-vzdelávacích a kultúrnych inštitúcií oboch štátov

mohli učiť a vzdelávať v materinskom jazyku bez ujmy na výučbe štátneho jazyka, respektíve úradného jazyka a na výučbe v ňom,

3. podporovať vytváranie školských a kultúrnych organizácií a inštitúcií, nadácií a združení uvedených národnostných menšín a podľa svojich možností finančne podporovať ich činnosť a prevádzku aj zo štátneho rozpočtu,

4. podporovať činnosť občianskych organizácií a národnostných zväzov, ktoré slúžia na rozvoj kultúrnych stykov medzi oboma štátmi,

5. v oboch štátoch zapájať do prerokovania otázok národnostného školstva a kultúry zástupcov legitímnych organizácií národnostných menšín.

Článok 10

1. Zmluvné strany budú podporovať v rámci svojich výchovno-vzdelávacích systémov činnosť a prevádzku školských a výchovných inštitúcií zabezpečujúcich výučbu jazyka alebo výučbu v jazyku maďarskej národnostnej menšiny v Slovenskej republike a slovenskej národnostnej menšiny v Maďarskej republike a ich národnostných kultúrnych inštitúcií.

2. Zmluvné strany budú umožňovať v rámci svojich výchovno-vzdelávacích systémov v jazykoch oboch národnostných menšín prípravu a ďalšie vzdelávanie učiteľov pre školy s vyučovacím jazykom maďarským v Slovenskej republike a pre školy s vyučovacím jazykom slovenským a školy s vyučovaním slovenského jazyka v Maďarskej republike, ďalej prípravu príslušných odborníkov na povolania, ktoré slúžia na zachovanie identity oboch národnostných menšín.

3. Zmluvné strany budú vzájomne podporovať zachovanie a zveľaďovanie kultúrnych tradícií, pamätníkov, pamätných miest, kultúrnych hodnôt a kultúrnych pamiatok maďarskej národnostnej menšiny v Slovenskej republike a slovenskej národnostnej menšiny v Maďarskej republike.

4. Zmluvné strany súhlasia s tým, aby menšinovým školským a kultúrnym inštitúciám pôsobiacim na území ich štátov poskytovala druhá zmluvná strana učebné, metodické a vedecké materiály, názorné pomôcky, nosiče zvuku a obrazu, vedeckú a krásnu literatúru formou daru.

Článok 11

Zmluvné strany budú podporovať zriadenie, činnosť a prevádzku výskumno-dokumentačnej inštitúcie zaoberajúcej sa výskumom spôsobu života a kultúry maďarskej národnostnej menšiny v Slovenskej republike a činnosť a prevádzku Slovenského výskumného ústavu v Békešskej Čabe zaoberajúceho sa výskumom spôsobu života a kultúry slovenskej národnostnej menšiny v Maďarskej republike.

Článok 12

Zmluvné strany uzatvoria osobitnú dohodu o vedecko-technickej spolupráci.

Článok 13

Zmluvné strany budú podporovať spoluprácu a výmenu skúseností v oblasti školstva najmä prostredníctvom

1. dohôd o priamej spolupráci medzi vysokými školami, školami a školskými inštitúciami,
2. vzájomnej výmeny odborníkov v oblasti riadenia školstva na všetkých stupňoch,
3. vzájomnej výmeny žiakov a študentov s cieľom štúdia a ďalšieho vzdelávania, ako aj organizovania študijných pobytov, jazykových kurzov a odborných seminárov,
4. vzájomnej výmeny učiteľov a vedeckých pracovníkov vysokých škôl formou študijných pobytov, konzultačných pobytov na riešenie spoločných projektov, účasti na konferenciách, odborných seminároch a prednáškach,
5. vzájomnej pomoci pri zriaďovaní a činnosti pobočiek maďarských univerzít v Slovenskej republike a zriaďovaní a činnosti pobočiek slovenských univerzít v Maďarskej republike,
6. vzájomnej výmeny učebníc, vysokoškolských učebných textov a ďalších výchovno-vzdelávacích pomôcok, využitia učebných programov a metód, ktoré sa úspešne aplikujú v školských inštitúciách štátu druhej zmluvnej strany.

Článok 14

Zmluvné strany budú venovať osobitnú pozornosť pôsobeniu a potrebám katedier maďarského jazyka a maďarskej literatúry a slovenského jazyka a slovenskej literatúry na svojich vysokých školách. Ďalej budú recipročne vysielat' do štátu druhej zmluvnej strany lektorov a hosťujúcich profesorov jazyka a literatúry, účastníkov letných kurzov jazyka a literatúry, predovšetkým z radov učiteľov a študentov. Budú si vzájomne vymieňať informácie o publikáciách a odbornej literatúre potrebné na výučbu jazyka a literatúry v štáte druhej zmluvnej strany.

Zmluvné strany podporujú myšlienku založenia strediska hungaristiky na vybranej univerzite v Slovenskej republike a strediska slovakistiky na vybranej univerzite v Maďarskej republike.

Článok 15

Zmluvné strany budú podporovať proces objektivizovania a zladovania tých častí textov učebníc vydávaných v oboch štátoch, ktoré spracúvajú otázky kultúry, histórie, zemepisu a etnografie oboch štátov a národov. S tým cieľom vytvoria odbornú zmiešanú komisiu, ktorá v súlade s vedeckými poznatkami vypracuje odporúčania s úmyslom zachovať porozumenie a dôveru medzi oboma národmi.

Článok 16

Zmluvné strany budú podporovať úzku spoluprácu pri zapájaní sa do činnosti a účasti v

medzinárodných vzdelávacích, vedeckých, kultúrnych, mládežníckych a športových organizáciách a pravidelnú výmenu príslušných skúseností. Ďalej budú podporovať spoločnú účasť aj v programoch Európskej únie a Rady Európy pre dané oblasti a v ďalších medzinárodných programoch.

Článok 17

Zmluvné strany budú podporovať spoluprácu a rozšírenie výmen v oblasti práce s mládežou na základe dohôd medzi príslušnými organizáciami zabezpečujúcimi túto výmenu.

Článok 18

Zmluvné strany budú podporovať všestranný rozvoj spolupráce v oblasti telesnej výchovy, športu a turistiky na základe priamych dohôd medzi príslušnými organizáciami.

Článok 19

Príslušné orgány štátov zmluvných strán vypracujú na vykonávanie ustanovení tejto dohody rezortné programy spolupráce s uvedením foriem spolupráce, spôsobu ich realizácie a financovania.

Článok 20

Táto dohoda podlieha schváleniu v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi oboch zmluvných strán a nadobudne platnosť 60. dňom odo dňa výmeny diplomatických nôt o tomto schválení.

Článok 21

Nadobudnutím platnosti tejto dohody sa vo vzťahu medzi Slovenskou republikou a Maďarskou republikou skončí platnosť Dohody medzi vládou Československej socialistickej republiky a vládou Maďarskej ľudovej republiky o kultúrnej a vedeckej spolupráci podpísanej 22. októbra 1986 v Budapešti.

Článok 22

Zmluvné strany sa zaväzujú realizovať v dobrej viere všetky ustanovenia tejto dohody v súlade so svojimi vnútroštátnymi predpismi a s prijatými medzinárodnými záväzkami.

Článok 23

Táto dohoda sa uzatvára na neurčitý čas a každá zo zmluvných strán môže dohodu vypovedať so šesťmesačnou výpovednou lehotou.

V prípade skončenia platnosti tejto dohody zostanú neukončené programy výmen, spoločné podujatia alebo projekty uzavreté na jej základe v platnosti na celé dohodnuté obdobie.

Dané v Budapešti 16. januára 2003 v dvoch pôvodných vyhotoveniach, každé v slovenskom a maďarskom jazyku, pričom obidve znenia majú rovnakú platnosť.

Za vládu Slovenskej republiky:

Rudolf Chmel v. r.

Za vládu Maďarskej republiky:

Görgey Gábor v. r.